نگاه

ضرورت بازسازی و نوسازی فرهنگی

● **علی شعبانی:** گفتمان و رفتار برخی نمایندگان مجلس در یکی، دو هفته اخیر، نمایانگر وجود شکاف عمیق میان اندیشه، رفتار و کردارهای فردی و جمعی در جامعه با معیارهای اسلامی است. رفتار نمایندگان نه معرف یک فرد، که معرف منتخبان مردم و بنابراین درواقع معرف فرهنگ، گفتمان، باورهای جمعی و شخصیت حقوقی اجتماع است. طبعا این رویه‌ها، سنجه شخصیت و معیار داوری رفتار ایرانیان در انظار و افکار جهانیان قرار می‌گیرد. پارسونز در بحث نوسازی جامعه - حرکت از وضعیت سنتی به وضعیت نوین در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و روانی- دگرگونی در پنج «متغیر الگویی» را نشانه وقوع نوسازی می‌داند: رفتن از رفتارهای عاطفی به غیرعاطفی، جمع‌گرایی به فردگرایی، خاص‌گرایی به عام‌گرایی، انتساب به اکتساب و تداخل کارکردها به تفکیک کارکردها. همچنین صاحب‌نظران دیگر، گسترش همدلی و مشارکت جمعی، رشدیافتگی، حرکت از رفتارهای احساسی به عقلانی، تفکیک نقش‌ها و مسئولیت‌ها، نهادسازی، پرهیز از رفتارهای قبیله‌ای و منافع گروهی، حاکمیت قانون و حرکت به‌سوی قانون‌مداری و... را نشانه تغییر و نوسازی جامعه دانسته‌اند. جدا از جامعیت یا کاستی، نقاط قوت و ضعف نظریات در این خصوص، در آیین اسلامی و تشیع، رعایت اصول گفت‌وگو، احترام به حقوق یکدیگر، تأکید بر عقلانیت، رعایت عدل و انصاف در تعامل با دیگران، حل اختلافات از مجاری قانونی و ذی‌صلاح، تطبیق رفتارها با اختیارات و مسئولیت‌ها، توجه به مصالح و منافع ملی و... از بنیانی‌ترین شعارهاست. گفتمان و رفتار برخی نمایندگان، بی‌توجهی به تفکیک کارکردها، واکنش‌های احساسی، نادیده‌گرفتن قواعد و ضوابط و... گویای وجود شکاف ژرف بین واقعیت‌های اجتماعی با رفتار عقلایی حتی در سطوح بالای جامعه است. آیا با این ادبیات و گفتمان، جایی برای سخن و دفاع از دموکراسی، حاکمیت قانون، خردورزی و سیاست‌ورزی می‌ماند؟ اگر در کشور واضعان قانون، هم‌زمان، در جایگاه شاکی، داور، حاکم، مجری حکم و... بنشینند، می‌توان از چیزی به نام تفکیک قوا، تفکیک وظایف و کارکردها و... صحبت کرد؟ کاستی اصلی در نبود نهادهای سیاسی کارآمد و مؤثر است؛ نهادهایی که بتوانند نماینده علایق مردم باشند و چارچوب مناسب برای جذب و پذیرش علایق عمومی به‌وجود آورند.

رئیس قوه قضائیه:

غربی‌ها حیات دنیوی خاص خود را تبلیغ و تحمیل می‌کنند

میزان: رئیس قوه قضائیه پیام اصلی قیام اباعبدالله‌الحسین (ع) را گسترش معارف الهی، عبودیت و سبک زندگی معنوی در مقابل زندگی مادی اعلام کرد و گفت: «در روزگاری که زندگی مادی و گرایش به زرق و برق زندگی غربی غایت آمال بسیاری از مردم جهان شده است، توجه به ابعاد معنوی و توحیدی قیام عاشورا و نحوه حیاتی که به جهانیان عرضه می‌کند، یک ضرورت است». آیت‌الله صادق آملی‌لاریجانی در جلسه دیروز مسئولان عالی قضائی با تأکید بر ضرورت توجه به ابعاد عمیق قیام عاشورا در کنار اقامه عزا و گریه بر مصیبت‌های امام حسین(ع) و خاندانش گفت: «قیام عاشورا، قیامی معمولی نبود، بلکه حادثه‌ای عظیم و ماندگار است که باید به ابعاد معنوی و اهداف واقعی آن توجه شود». آیت‌الله آملی‌لاریجانی توجه به زندگی و حیات معنوی و تلاش برای قرب الی‌الله را نقطه مقابل زندگی مادی و گرایش‌های دنیوی حاکم بر دنیای معاصر به‌ویژه جهان غرب برشمرد و تأکید کرد: «غربی‌ها تمام همتشان را به‌کار می‌گیرند که حیات دنیوی خاص خود را تبلیغ و تحمیل کنند و از همین رو می‌بینیم که حسب برخی گزارش‌ها، بیش از صد کانال ماهواره‌ای فارسی‌زبان به راه انداخته‌اند که نشان از تلاش آنان برای نفوذ فرهنگی در جامعه ماست، آنچه ما را در مقابل این هجوم فرهنگی بیمه می‌کند توجه به حیات طیبه الهی یعنی همان «عبودیت نسبت به حق متعال و ارتقای معنوی» است که در قرآن و معارف وحیانی مورد تأکید قرار گرفته است». رئیس دستگاه قضا عاشورا را احیاگر حیات معنوی و حیات حقیقی توصیف کرد و افزود: «به‌حمدالله هرچه به عاشورا نزدیک‌تر می‌شویم، گرما، عشق و علاقه مردم ما به امام حسین (ع) بیشتر زنده می‌شود و هر سال نیز بر عظمت برگزاری و اقامه عزای اباعبدالله افزوده می‌شود». آیت‌الله آملی لاریجانی با ابراز تأسف نسبت به اینکه زندگی مادی و توأم با لذت‌های دنیوی از سوی غرب در حال تبلیغ و گسترش است، گفت: «حیات امروز غرب که غایت آمال یک عده‌ای شده، منحصر و مقصور به مادیات و لذت‌های دنیوی است و غربی‌ها این حیات خاص خودشان را همواره تبلیغ می‌کنند، اما توجه ما به نحوه زندگی معنوی و قرآنی، به ما استقلال معنوی و فکری می‌بخشد و در این میان حادثه عاشورا هشداری است که چگونه زندگی‌کردن را به ما گوشزد می‌کند».

دفاع لاریجانی از توافق هسته‌ای:

نمی‌دانم چرا برخی از خوشحالی مردم ناراحت‌اند

شرق: مجلس این روزها بعد از تصویب طرح نحوه اجرای برجام به تعطیلات رفته، اما نام رئیس مجلس بیش‌ازپیش در صدر اخبار به چشم می‌خورد. علی لاریجانی حالا هر روز از تریبونی جدید به دفاع از توافق هسته‌ای و البته مصوبه پارلمان برای اجرائی‌شدن این توافق می‌پردازد. او دیروز هم به اتاق بازرگانی رفت تا رئیس پارلمان ایران در جمع اعضای پارلمان بخش خصوصی، برای آنها که یکی از مهم‌ترین افراد تأثیرپذیر از دوران پساتوافق هستند، باز هم از دستاوردهای توافق بگوید. او دیروز در پنجمین جلسه هیأت نمایندگان دوره هشتم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی با بیان اینکه بدون عقلانیت انسانی موفق نخواهد بود، گفت: «دین و عقل مکمل یکدیگر هستند و امام‌صادق(ع) در پاسخ به فردی که از مسلمانی تعریف می‌کرد، گفت کیفیت عقل او چگونه است و این همه عبادت که می‌کند عقل او چگونه است». او با طرح این سؤال که چگونه می‌توان از ظرفیت عقلانی کشور استفاده کرد، گفت: «باید از متخصصان و ظرفیت‌های موجود جامعه استفاده کرد و نمی‌توانیم عقلانیت را به یک عده منحصر کنیم».

همه ابعاد فنی و هدایت مذاکرات در شورای هسته‌ای پیگیری می‌شد

رئیس مجلس در این نشست گفت: «امروز سؤال این است که برای حل‌وفصل مذاکرات یک کار عقلانی و درست و در راستای منافع ملی بود یا نه. برخی می‌گویند تصمیم برای مذاکرات هسته‌ای در این سه سال اخیر لحظه‌ای بوده و این درحالی است که بیشترین وقت مسئولان کشور صرف همین موضوعات شد، به‌طوری‌که شورای هسته‌ای که تصمیم‌گیرنده در این مسائل بود بیش از ۲۰ جلسه در این باره برگزار کرد». رئیس قوه مقننه با بیان اینکه همه ابعاد فنی و هدایت مذاکرات در شورای هسته‌ای پیگیری می‌شد، گفت: «برخی‌ها می‌گویند این جلسات غیراهبردی بوده؛ این افراد که اطلاعی ندارند چرا اظهارنظر می‌کنند. در همین جلسات یک مسیری طی می‌شد و گاهی ما با بررسی دوباره آن مسیر را تغییر می‌دادیم». رئیس نهاد قانون‌گذاری با بیان اینکه برخی عنوان می‌کردند منافع کشور با توافق هسته‌ای حفظ نمی‌شود و این مذاکرات راهبردی نیست، گفت: «این افراد تعریف راهبردی خود را ارائه دهند». او افزود: «البته می‌شد این مسیر را کم‌هزینه طی کرد، ولی همه اینها جزئی از واقعیت‌های کشور است و هدفی داشتیم و آن این بود که تکنولوژی صلح‌آمیز هسته‌ای را حفظ کنیم و تحریم‌ها را برداریم».

اگر برجام را رد می‌کردیم طرف مقابل تحریم‌ها را شدیدتر می‌کرد

لاریجانی در ادامه با بیان اینکه تحریم‌ها مشکلاتی را برای کشور ایجاد کرد و باید تحریم‌ها برداشته می‌شد، ادامه داد: «برداشت ما از این سند این است که دانش هسته‌ای داریم، حتی با یک محدودیت و از نظر تحقیق و توسعه هم می‌توانیم ادامه دهیم و ثانیا قسمت قابل قبولی از تحریم‌ها لغو و بخشی هم تعلیق می‌شود». او با اشاره به اظهارات برخی که می‌گویند برداشت تحریم‌ها صوری است، بیان کرد: «اگر غرب به تعهدات خود در لغو تحریم‌ها اقدام نکند، ما براساس قانونی که در مجلس تصویب کرده‌ایم اقدام خواهیم کرد، هرچند جرقه اولیه برای لغو تحریم‌ها زده شده است». لاریجانی با بیان اینکه چند نظر دراین باره وجود داشت، گفت: «نباید وارد این بحث‌ها شویم و اگر برجام را رد می‌کردیم، طرف مقابل تحریم‌ها را شدیدتر می‌کرد و ما مقصر شناخته می‌شدیم». رئیس قوه مقننه اضافه کرد: «حتی برخی‌ها می‌گفتند صنایع هسته‌ای کشور تعطیل شد. همه ما در زمینه هسته‌ای متخصص نیستیم و دکتر صالحی گفتند برجام محدودیتی برای فعالیت هسته‌ای صلح‌آمیز ایران ایجاد نمی‌کند و باید بین نظرات مختلف به نظر یک فرد متخصص تکیه کنیم».

این توافق حاصل تصمیم نظام بود

لاریجانی با اشاره به اینکه برخی معتقدند پذیرش برجام باعث تسلط بیگانگان بر کشور می‌شود، تأکید کرد: «ما چند دهه است که عضو آژانس انرژی اتمی هستیم و «ان‌پی‌تی» را پذیرفته‌ایم و این نظارت تسلط ایجاد نمی‌کند. اگر آژانس انرژی اتمی اسرار کشور را حفظ نکند، براساس قانونی که تصویب کرده‌ایم، کیفیت همکاری ما با آژانس انرژی اتمی کاهش پیدا می‌کند و اگر بازرسی بخواهد نادرست کار کند، دولت می‌تواند مانع ورود او به کشور شود». او با بیان اینکه کشور با چشم باز مسیر مذاکرات هسته‌ای را انتخاب کرد، گفت: «بحث‌های فنی، حرفه‌ای و دقیقی در این زمینه انجام شد و درنهایت کشور این را پذیرفت در ازای برخی محدودیت‌ها که آسیبی هم به کشور نمی‌زند، تحریم‌ها برداشته شود». او افزود: «این‌طور نبوده که ما یک‌شبه تصمیم بگیریم که توافق انجام دهیم، درواقع این توافق حاصل تصمیم نظام بوده است. با این اوصاف من نمی‌دانم چرا برخی از افراد حتی از خوشحالی مردم ناراحت‌اند و وقتی تحریم‌ها برداشته شد باز هم نمی‌خواهند لغو تحریم‌ها را باور کنند». رئیس مجلس درباره چگونگی لغو تحریم‌ها گفت: «در ابتدا لغو تحریم‌ها به‌صورت مرحله‌به‌مرحله بود که ما این را نپذیرفتیم و اعلام کردیم شما باید یک‌باره تحریم‌ها را لغو کنید و بعد ما گام‌به‌گام تعهداتمان را اجرا کنیم. این حرف غلط است که تحریم‌ها روی کاغذ لغو می‌شود و نه روی زمین». لاریجانی همچنین گفت: «باید از تحریم‌ها پند و عبرت بگیریم و اقتصاد کشور را سالم کنیم که در این زمینه شهید مطهری می‌فرمودند حتی اگر جامعه آرمان‌های متعالی بسیاری داشته باشد، اما اقتصاد سالم نداشته باشد هیچ زمانی به آرمان‌ها دست پیدا نمی‌کنیم».

منهای پایتخت

مراسم تشییع پیکر ۳ شهید مدافع حرم

● **فارس:** مراسم تشییع پیکر مهدی علیدوست مطهر نخستین شهید پاسدار مدافع حرم از قم، امروز از مسجد امام حسن عسکری(ع) به سمت حرم مطهر حضرت معصومه (س) برگزار می‌شود. شهید مهدی علیدوست حین عملیات مستشاری در سوریه به درجه رفیع شهادت نائل آمد. همچنین به گزارش «خبرگزاری اهل بیت» (ابنا) سرهنگ پاسدار شهید مسلم خیزاب که سال‌ها مسئولیت فرماندهی گردان یا زهرا(س) لشکر ۱۴ امام حسین(ع) را برعهده داشت، حین انجام مأموریت مستشاری در سوریه به شهادت رسید. پیکر این شهید هم صبح امروز از ناحیه بسیج امام صادق(ع) اصفهان به سوی گلستان شهدا تشییع خواهد شد. همچنین مراسم تشییع پیکر شهید حمید (مجید) مختاربند، دومین شهید مدافع حرم شوشتر پس از اقامه نماز توسط آیت‌الله جزایری با حضور اقشار مختلف مردم در این شهرستان برگزار شد.

امام جمعه کرمان:

برخی نمایندگان برخورد بدی با ظریف داشتند

● **ایرنا؛ کرمان:** آیت‌الله سیدیحیی جعفری نماینده ولی‌فقیه در استان و امام جمعه کرمان گفت: طرح برجام به مجلس هم رفت، نمایندگان ملت می‌توانستند رأی ندهند، ولی رأی دادند، هرچند عده‌ای از نمایندگان مخالف بودند. او با بیان اینکه باید افرادی را انتخاب کنیم که عاقل، متدین، دانشمند و اهل تقوا باشند، گفت: برخی نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی برخورد بدی با دکتر ظریف و گروه وی داشتند. امام جمعه کرمان ادامه داد: افرادی دیندار، عالم و دانشمند هستند اما ولایت‌مدار نیستند.

دشمن به دنبال اندلس‌کردن ایران اسلامی است

● **فارس؛ تبریز:** آیت‌الله محسن مجتهد شبستری نماینده ولی‌فقیه در آذربایجان‌شرقی با بیان اینکه دشمن به‌دنبال اندلس‌کردن ایران اسلامی است، گفت: دشمن به آن کسی که یک عمر عابد و زاهد بوده است امیدی ندارد و به دنبال گمراه‌کردن جوانان از مسیر اسلام و انقلاب است. او افزود: دشمن در اندلس، جوانان را به راه‌های منحرف کشاند و با ترویج فساد و بی‌بندوباری، موفق شد یک کشور متمدن اسلامی را منحرف کند و دین آنها را بگیرد.

